Dopravní hřiště, venkovní posilovna, přírodní učebna. Libice nad Doubravou trumfuje i větší města

Libice nad Doubravou bývala ve středověku významným sídlem, ležela totiž na významné kupecké cestě, tzv. Liběcké stezce. Ta bývala jednou z hlavních středověkých obchodních cest spojujících Čechy a Moravu. Dnes má městys necelých 900 obyvatel, a to včetně devíti místních částí. Přesto kvalitou života a volnočasovou nabídkou pro občany překonává i leckterá města.

Lucie Sýkorová

Už v roce 2013 získala obec v soutěži Vesnice roku diplom za podporu využívání volného času. Od té doby vedení Libice rozhodně neusnulo na vavřínech. V posledních letech zde přibyly atrakce jako dětské dopravní hřiště, venkovní posilovna, a nově také přírodní učebna. A v přípravě je vznik komunitního centra.

To vznikne v Pilnově statku, objektu z 18. století, který obec koupila v roce 1996. Opravila jej a zřídila zde ubytovací kapacity a kulturní stodolu. Tato obdoba kulturních stodol v Bavorsku slouží pro pořádání různých přátelských posezení, rodinných oslav, svateb nebo konání jarmarků. Ubytovací kapacita je 26 lůžek. „V současné době máme podanou žádost o dotaci na zateplení a vybudování komunitního centra pro spolkovou činnost," uvádí starosta Libice Václav Venhauer.

Pilnův statek se stal oblíbeným místem pro pořádání svateb, ale i pro sportovní soustředění. Obci vydělá zhruba 300 tisíc korun za rok. „Máme v podstatě plnou obsazenost. Kdybychom měli dva takové objekty, naplnili bychom je zřejmě oba," konstatuje starosta.

Sportovci mají v Libici k dispozici fotbalové hřiště s odpovídajícím zázemím, antukové hřiště u školy a sportovní a rekreační areál u rybníka na jihozápadním konci obce. „Fotbalové hřiště a zázemí jsme stavěli svépomocí v roce 2007. Obec nakoupila materiál a dobrovolnicky jsme odpracovali více než 3000 hodin," vzpomíná starosta.

Venkovní posilovna a „smart" veřejné WC

Obyvatelé Libice mají k dispozici zdarma také dětské dopravní hřiště a novou venkovní posilovnu. Za tu zaplatila obec zhruba dva miliony korun. Jen 400 tisíc stály kvalitní nerezové posilovací stroje. Přímo v sousedství hřiště se nachází od loňského roku i „smart" veřejná toaleta. „Je to chemické WC, napájené elektřinou z veřejného osvětlení. Vstup 10 korun lze zaplatit přes mobil zasláním sms, stejně jako například jízdenku na MHD v Praze," popisuje Václav Venhauer.

Vedle venkovní posilovny vybudovala obec v loňském roce přírodní učebnu pro žáky místní školy. Na svoji první sezónu zde nyní čekají výukové vyvýšené záhonky, budky pro ježky a čmeláky, ještěrkoviště, motýlí keře, výukový teátr a ohniště, vodní biotop, altán s lavicemi, ale také například dřevěná odpočinková lehátka. Náklady zhruba 800 tisíc korun zaplatila obec ze svého rozpočtu, dotace 500 tisíc z Ministerstva životního prostředí nevyšla.

Škola po generální rekonstrukci

V minulém roce dokončila obec generální rekonstrukci zdejší školy a školky za zhruba 39 milionů korun. Rekonstrukce trvala rok, po tu dobu se žáci učili v náhradních prostorách bývalého učiliště v sousední obci Bezděkov. Slavnostní otevření školy se konalo 1. září 2018. Budova školy pochází z 19. století, v tehdejší době zde bylo v pěti třídách zapsáno více než 400 dětí. V současné době navštěvuje libickou školu 36 žáků, v mateřské škole je 32 dětí. Přestože celá škola nyní září novotou a může se pochlubit i řadou technologických vymožeností, jedna věc však stále připomíná staré časy. „Nenechali jsme instalovat elektronické zvonění, zvoní se stále ručně na historický zvon umístěný na chodbě. Je to výsada páťáků," usmívá se Václav Venhauer, který kdysi sám na zvon zvonil coby žák zdejší školy.

Libice má roční rozpočet zhruba 10 milionů korun. Velkou část příjmů městysu tvoří dotace. Ty administruje úřad se starostou a dvěma zaměstnankyněmi. Libice je členem MAS Podhůří Železných hor, v níž je starosta Václav Venhauer předsedou dozorčí rady.

Příjem do pokladny městysu plyne také z lesního hospodářství. Obec má 200 hektarů lesa a lesní školku. Od loňského roku vlastní také pro potřeby školky traktor a sazeč sazenic. Lesy provozuje obecní společnost s ručením omezeným a ve společnosti pracují občané obce. Libické lesy díky včasným zásahům zatím nebyly příliš napadené kůrovcem, přestože se nákaza šíří i na Vysočině.

V rekonstruované škole ohlašuje začátek a konec hodiny starý zvon, na který se zde zvonilo už v 19. století

Škola v Libici se v září otevřela po generální rekonstrukci za 38 milionů korun

Obyvatelé Libice mají k dispozici dětské dopravní hřiště zdarma

Železné hory – turismus, ale i omezení pro rozvoj obce

Libice leží na území CHKO Železné hory. Kvůli tomu je podle starosty v posledních letech problematický rozvoj obce. „Chtěli jsme například postavit rozhlednu na vrchu Spálavka, která by sloužila i jako vysílač pro vysokorychlostní internet. V současnosti máme špatné pokrytí a na mapě je většina našeho katastru označená bílou barvou, což je známka špatné dostupnosti internetu. Toto by bylo přínosem pro naše občany," vysvětluje Václav Venhauer. „S vedením CHKO jsme se dvakrát nedohodli na novém Územním plánu, který připravujeme už od ledna 2015. Proto jsme poslali návrh na Ministerstvo pro místní rozvoj. To se nejprve vyjádřilo, že zavedení internetu je veřejný zájem, ale nakonec dalo za pravdu CHKO a rozhlednu tedy stavět nemůžeme. Přitom na Šumavě, v Jeseníkách, nebo například v Janských lázních vznikají stezky v korunách stromů atd., a to nikomu nevadí," podotýká starosta. „I tato skutečnost brání našemu dalšímu rozvoji obce a zkvalitnění života našich občanů," dodává.

V podkroví školy vznikla víceúčelová místnost, kterou mohou třídy využívat na hudební výchovu, vaření atd.

Blízkost Geoparku Železné hory má ovšem i své výhody. Oblast je rájem pro pěší turistiku a cykloturistiku, celé území je velmi hustě pokryto dobře značenou sítí turistických a cykloturistických tras. Vedle toho je zde i několik desítek kilometrů koňských jezdeckých stezek a v zimě též značených běžkařských tras. Pro návštěvníky jsou zajímavé také geotopy, tedy lokality se zajímavým geologickým obsahem.

Venkovní posilovna je také přístupná občanům zdarma

Přírodní učebnu vybudovala obec za 800 tisíc korun

Smart veřejné wc u hřiště a venkovní posilovny

FOTO: LUCIE SÝKOROVÁ 7x

Z geologického pohledu je území Železných hor obsáhlou učebnicí geologie. Ve více než 600 milionů let dlouhé historii zde vznikla řada geologických jevů, které je zde možné obsáhnout za dva až tři dny. Za relativně malý časový okamžik je tedy možné na území geoparku spatřit to, co by na celém území České republiky trvalo několik týdnů při ujetí tisíců kilometrů. V geoparku je vyznačeno 80 významných geologických lokalit, často v kombinaci se zajímavými památkami.

Několik zajímavých památek nabízí i přímo Libice nad Doubravou. Připomínají zašlou slávu městyse v období středověku. Nachází se zde kostel sv. Jiljí z 12. století, toskánský mariánský sloup z počátku 18. století a také barokní zámek z 18. století, který byl přestavěn v novogotickém slohu. Jedním z významných vlastníků zámku byl Karel Gurtler z Kleebornu, který jako první začal na našem území pěstovat jetel. Zámek je v současné době v soukromém vlastnictví a čeká na rekonstrukci.

Libice nad Doubravou

Libice nad Doubravou je městys v okrese Havlíčkův Brod v Kraji Vysočina. Patří k nejstarším sídlům v podhůří Železných hor, leží nad pravým břehem řeky Doubravy. Má 873 obyvatel, roční rozpočet je kolem 10 milionů korun. K městysu patří devět místní částí. V roce 2002 zvítězila Libice v krajské soutěži Vesnice roku, v roce 2013 získala v této soutěži diplom za podporu využívání volného času a v roce 2014 diplom za plnohodnotnou péči o místní části. Libice byla povýšena na městys v roce 1795, tento status jí byl vrácen v roce 2006. V obci se nachází kostel sv. Jiljí z 12. Století, barokní zámek a toskánský Mariánský sloup z 18. století. U kostela stojí také pomník padlým vojáků z první světové války, na kterém je vytesáno 77 jmen našich občanů, kteří položili život za naši samostatnost a svobodu.

Největším lákadlem je vyhlášený hostinec

Především jednodenní turisty dnes ale podle starosty láká do Libice především místní tradiční hostinec u Bambuchů s vyhlášenou kuchyní. „Rodina Bambuchových jej provozuje už po několik generací. Vaří opravdu výborně, a mají otevřeno i o svátcích," pochvaluje si Václav Venhauer. Současný majitel hostince Ladislav Bambuch s manželkou Johankou získal v roce 2011 také ocenění za kulturní počin roku v krajské anketě Zlatá jeřabina za uspořádání koncertu Carmina Burana na libickém náměstí.

Zatímco opera pod širým nebem byla jednorázovou akcí, oblíbenou kulturní tradicí se stal adventní koncert dětského akordeonového orchestru Pohoda z Havlíčkova Brodu. Sbor, který získal v roce 2016 stříbrnou medaili na mezinárodní akordeonové soutěži v Praze, vystupuje v Libici v kostele sv. Jiljí vždy v předvánočním čase. ■

Václav Venhauer: Centra společných služeb jsou velkým přínosem

Libice nad Doubravou je členem svazku obcí Podoubraví. Toto členství nahrazuje obcím částečně servis, který městům zajišťují zaměstnanci různých oddělení na radnicích. Předsedou svazku obcí Podoubraví je Václav Venhauer, který je zároveň už 13 let starostou Libice nad Doubravou.

Lucie Sýkorová

Starosta Libice

FOTO: LUCIE SÝKOROVÁ

Jaké výhody má Libice z členství ve svazku obcí Podoubraví?
Velkým přínosem pro členské obce bylo zřízení Centra společných služeb před dvěma lety. To je návazný projekt na Meziobecní spolupráci, kterou inicioval Svaz měst a obcí. Centrum sdílených služeb má tři zaměstnance. Ti zajišťují pro vedení členských obcí servis jako zjišťování informací, například o dotačních titulech, a pro některé obce a školy také administrativu spojenou s GDPR. Centrum dále vydává internetový měsíčník Podoubravský zpravodaj. Svazek sdružuje celkem 28 obcí a byl založen v roce 2001. Jeho hlavním cílem je podpora rozvoje regionu.

Jak vnímáte tlaky na slučování obcí, mělo by to význam?
Nemělo a ani by to nemělo šanci projít. Obce mají zkušenost z minulosti, kdy existovala středisková obec a místní části, na které se často nedostávalo. Když se pak mohly oddělit, začaly hospodařit samy a funguje to lépe. Kromě vlastního rozpočtu mají šanci získat i různé dotace a celkově mají více možností.

Vy se ale o vaše místní části staráte dobře, Libice získala v roce 2014 diplom za plnohodnotnou péči o místní části v soutěži Vesnice roku. Co porota především ocenila?
Snažíme se zajišťovat vše, co je potřeba, aby se i v místních částech Libice žilo lidem dobře. V Barovicích bylo vybudováváno venkovní posezení u kulturního domu a hřiště, opravili jsme komunikace a veřejné osvětlení položili do země. Ve Lhůtě jsme rekonstruovali rybník, vybudováno bylo Podoubravské depo s dětským hřištěm pro odpočinek občanů obce a turistů. V Libické Lhotce byla provedena oprava komunikace, úprava návsi včetně opravy kanalizace a dětské hřiště s posezením. V místní části Chloumek bylo vybudováno víceúčelové hřiště s umělým povrchem a dětské hřiště s posezením. Takto bychom mohli pokračovat i s výčtem na ostatních místních částech naší obce.

Libici se v roce 2006 vrátil status městys. Má to pro obec nějaký přínos?
Nemá, je to jen navrácení statusu, který měla Libice historicky. V minulosti se jednalo o sídla, kterým bylo uděleno právo pořádat týdenní a dobytčí trhy. Městyse musely také plnit roli spádového městečka pro okolní vesnice. Bývalý starosta za návrat statusu bojoval a podařilo se to prosadit, ale žádný praktický přínos to pro obec nemá.

Václav Venhauer
Narodil se 3. 7. 1964. Od roku 2006 je starostou městyse Libice nad Doubravou. Je také předsedou Svazku obcí PODOUBRAVÍ a předsedou dozorčí rady MAS Podhůří Železných hor a krajským předsedou SMS v Kraji Vysočina. Byl jedním ze zakládajících členů hnutí Starostové pro občany, které vzniklo na Vysočině v roce 2012 na základě domluvy 50 starostů malých a středních obcí. Před vstupem do politiky pracoval jako stavební technik u stavební firmy v Praze.

Co si myslíte o přímé volbě starostů? Kandidoval byste, kdyby se volilo přímo?
Za současných podmínek bych nekandidoval. Pokud by se nezměnily kompetence starostů, tak to nemá smysl. Většinově zvolený starosta by za současné situace neměl šanci cokoliv prosadit proti opozici, která často nesouhlasí s návrhy jen z principu. Systém, který máme teď, smysl má. V rámci velmi pracovité rady o všem diskutujeme a výsledný návrh pak předkládáme zastupitelům, u kterých máme šanci většinu návrhů odsouhlasit. Jde nám o spokojenost občanů a také chceme předat naši obec dalším generacím v dobrém stavu. ■